

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАУКА МАЙБУТНЬОГО

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ СТУДЕНТІВ,
АСПРАНТІВ ТА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

Випуск 1(7), 2021

Мукачево

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Мукачівського державного університету
(Протокол № 13 від 22.04.2021 р.)

Головний редактор:

Гоблик Володимир Васильович – доктор економічних наук, професор, перший проректор, Мукачівський державний університет

Заступник головного редактора:

Молнар Тетяна Іванівна – голова Наукового товариства студентів, аспірантів, молодих вчених, Мукачівський державний університет

Відповідальний секретар:

Бабіля Марина Василівна, Мукачівський державний університет

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Кабачій Василь Миколайович - к. ф-м. н., доцент, завідувач кафедри машинобудування, природничих дисциплін та інформаційних технологій;

Качур Мирослава Михайлівна – к. пед. н., доцент кафедри теорії і методики музичної освіти;

Кобаль Василь Іванович - к. пед. н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи;

Козарь Оксана Петрівна – д-р. т. н., професор, академік Української технологічної академії (м. Київ), завідувач кафедри легкої промисловості і професійної освіти;

Корнієнко Інокентій Олексійович – к. психол. н., доцент кафедри психології;

Лужанська Тетяна Юріївна – к. географічних наук, доцент, декан факультету туризму та готельно-ресторанного бізнесу;

Малець Олександр Омелянович – д-р. і. н., доцент, завідувач кафедри суспільних дисциплін та фізичної культури;

Мілашовська Ольга Іванівна – д-р. е. н., професор, завідувач кафедри готельно-ресторанної справи;

Моргун Алла Володимирівна – к. філол. н., доцент, декан гуманітарного факультету;

Попович Наталія Михайлівна – д-р. пед. н., доцент, завідувач кафедри музичного мистецтва;

Прокопович Лідія Сигізмундівна – к. філол. н., доцент, завідувач кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій;

Проскура Володимир Федорович – д-р е. н., професор, завідувач кафедри менеджменту та управління економічними процесами;

Реслер Марина Василівна - д-р е. н., професор, академік Академії економічних наук, декан факультету економіки, управління та інженерії;

Стегней Маріанна Іванівна - д-р. е. н., професор кафедри економіки та фінансів;

Теличко Наталія Вікторівна – д-р. пед. н., професор, завідувач кафедри англійської філології та методики викладання іноземних мов;

Товканець Ганна Василівна - д-р пед. н., професор, завідувач кафедри теорії та методики початкової освіти;

Фізеші Октавія Йосипівна – д-р. пед. н., професор кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти;

Черепаня Наталія Іванівна – к. пед. н., доцент, завідувач кафедри теорії та методики дошкільної освіти;

Черничко Тетяна Вікторівна - д-р. е. н., професор, завідувач кафедри економіки та фінансів.

Немеш А. І., Кузьма-Качур М. І. КРАЄЗНАВЧИЙ ПІДХІД У ФОРМУВАННІ ЕКОЛОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	89
Петях В. І., Томашевська М. О. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	95
Піпчак С. Н., Фенчак Л. М. ЗАСТОСУВАННЯ ТРЕНІНГОВИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ ОСВІТИ.....	98
Поп В. В., Попович О. М. РОЗВИТОК УПРАВЛІНСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	103
Попович М. В., Розман І. І. ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ У 8-МУ КЛАСІ.....	109
Попович А. М., Розман І. І. ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ НА УРОКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	112
Попович О. М., Іванчо М. О. РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ ЯК УМОВА ЕФЕКТИВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	116
Роман В. В., Брижак Н. Ю. СУТНІСТЬ ПОНЯТЬ «КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД», «КОМПЕТЕНТНІСТЬ», «КОМПЕТЕНЦІЯ» У СУЧАСНІЙ ОСВІТНІЙ ПАРАДИГМІ.....	123
Симонян В. В. АНАЛІЗ НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНОГО ТА ПРАКТИЧНОГО ДОСВІДУ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ ВИКЛАДАЧА ВОКАЛУ В КОНТЕКСТІ ЕТНОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	127

УДК 373.5.091.3:821(100)(045)

Попович М. В.

студентка 2 курсу, спеціальність

014 Середня освіта (Мова і література (англійська))

Мукачівський державний університет

Розман І. І.

кандидат педагогічних наук, доцент,

Мукачівський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ У 8-МУ КЛАСІ

У статті наголошено на необхідності планомірного вивчення зарубіжної літератури у 8 класі. Розкрито окремі варіанти застосування інтерактивних методів навчання. Закцентовано увагу на значенні формування креативного підходу до вивчення творів зарубіжної літератури.

Ключові слова: *аналіз, креативність, особливості методики викладання.*

The article emphasizes the need for systematic study of foreign literature in the 8th grade. Individual applications of interactive teaching methods are revealed. Attention is focused on the importance of forming a creative approach to the study of works of foreign literature.

Key words: *analysis, creativity, features of teaching methods.*

Вивчення літератури у 8 класі вважається специфічним тому, що великий об'єм часу відведено вивченню спадщині Середньовічної культури. Головним жанром у той час був епос – поеми про героїв-воїнів, які були створені народом і висловлювали його ідеали. Сприйняття сучасними учнями жанрових особливостей творів є надзвичайно важким. Епос виник у формі сказань, які тривалий час існували в усній формі. Виконавців сказань називали у Франції жонглерами, в Німеччині – шпільманами. Зазвичай це були акробати-фокусники, що розважали народ на дорогах і площах. Вони також співали або читали пісні про воїнів-героїв. А пізніше, вже з XII ст., поети переробляють ці оповіді і записують їх у вигляді поем [1].

Герой середньовічного епосу – воїн, захисник своєї країни і народу. В епоху постійних воєн – це важлива фігура суспільного життя. В епосі ідеальні якості воїна – сила, хоробрість, доблесть, вірність васала своєму сюзерену –

героїзуються. Сюжети багатьох поем складені на основі справжніх історичних подій. Йдеться про історичні особистості, але з часом сюжет може бути змінений, причому досить істотно.

Учні отримують цікаву інформацію щодо доби Середньовіччя: у період з XII до XV ст., коли розвиваються міста і торгівля, а воїни – феодали об'єднуються в лицарські ордена і відбуваються Хрестові походи, при дворах феодалів створюється пишна і витончена культура: лицарі вчать музики, мистецтва писати вірші. У цей час виникає нова лицарська, або куртуазна (придворна), література. Лицарська лірика оспівує любов лицаря до дами серця». Заради її любові лицарі (в романах) переживають різні пригоди, б'ються з велетнями і чудовиськами [3].

Для результативної роботи необхідно використовувати творчі завдання, такі, щоб викликати зацікавленість тематикою Середньовіччя; спрямовувати увагу на порівняльний та компаративний аналіз творів зазначеної доби.

До прикладу, учні можуть дати відповідь на такі питання: назвіть хронологічні рамки епохи Середньовіччя; які періоди має епоха Середньовіччя; чому в середні століття мають таку назву; назвіть жанри церковної літератури, поширеною в Середні століття; як виник героїчний епос? коли і як виникає куртуазна література; які особливості середньовічної культури Сходу? [5]

Доречною буде така форма перевірки якості знань як «Мікрофон»: Середні століття називають темними століттями (Dark Centenary). Чи згодні ви з таким визначенням? Поясніть свою думку.

В умовах оновлення змісту вищої освіти і реформування педагогічних і дидактичних методів і прийомів, спрямованих на формування компетентнісного підходу до отримання і застосування знання виникає необхідність моделювання нового змісту базових навчальних дисциплін, до яких, в тому числі відноситься історико-літературна дисципліна «Історія зарубіжної літератури Середніх віків і Відродження». Традиційний спосіб викладання та контролю за навчальною діяльністю студентів був орієнтований на формування репродуктивного знання. В основі цього типу викладання лежав принцип передачі теоретичної і фактичної суми знань і формування здатності до їх відтворення. Цей тип навчання в основі був монологічним, і в навчальному процесі переважала лекційна форма проведення занять, а провідними формами контролю за результатами навчальної діяльності студентів виступали заліки або іспити. розробка варіантів уроків зарубіжної літератури в рамках однієї теми [4].

Вивчення зарубіжної літератури в школі супроводжується різними письмовими роботами: викладом, твором-мініатюрою, написанням рецензій і статей в класній літературній газеті, відповіді на картки і т.п.

Для розвитку уяви учнів на уроках пропонуються всілякі види наочних посібників і обладнання: малюнки дітей, ілюстрації та картини художників, різні видання книг авторів, їх портрети, записи, грамзаписи. Велика увага приділяється словниковій роботі та методиці її проведення. Після кожного заключного уроку по темі рекомендований словник, з якого можна почерпнути необхідний матеріал [4].

Вивчення зарубіжної літератури сприяє розширенню і поглибленню гуманітарних знань школярів, відкриваючи перспективи більш ясного уявлення про світовий процес і ролі в ньому літератури.

Шкільний курс зарубіжної літератури будується на основі комплексного підходу, що включає аспекти історико-літературного, літературно-теоретичного і культурологічного вивчення літературних явищ і віддає пріоритет розгляду літератури як виду мистецтва. Вчені вважають, що такий підхід дозволяє більш ефективно вирішити головне завдання: ввести дитину в світ художньої літератури, радість спілкування з яким народжується не від зайвого теоретизування, а від безпосереднього спілкування з текстом [13].

Вплив мистецтва і літератури на формування характеру людини, на його світогляд, життєві установки, сутнісні особливості художнього сприйняття – проблема як мистецтвознавча, так і психологічна. Дослідження сприйняття драматичного твору учнями середньої школи має два аспекти: власне специфіка сприйняття драматичного твору і вікові особливості підлітків 13-15 років, які визначають критерії відбору тих шляхів і методів, що дозволять в процесі вивчення драматичних творів на уроках літератури в 8 класах сформувати сприйняття мистецтва драматургії, підготувати учнів до читання драматичних творів [2].

Організація самостійної роботи учнів в восьмому класі набуває характеру, дещо відмінного від попереднього року роботи в 7 класі. Як уже зазначалося, практично всі твори зарубіжної драматургії, пропоновані для курсу 8 класу, винесені на самостійне читання. Організація уроків позакласного читання і додаткових позаурочних занять і заходів стають основною формою роботи [4].

Продовжуючи тему долі, боргу і чуттєвого начала в людині, ми пропонуємо для подальшого знайомства із зарубіжною драматургією трагедію епохи класицизму: в п'єсі П'єра Корнеля «Сід» формується найважливіший конфлікт класицистичної літератури – конфлікт боргу і почуття.

Отже, особливості викладання зарубіжної літератури пов'язані з тематично-жанровими особливостями програмового матеріалу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Батракова С.Н. Педагогическое общение как диалог в культуре / С.Н. Батракова // Педагогика. – 2002. – № 4.
2. Лосев І.В. Історія і теорія світової культури: Європейський контекст / І.В. Лосев. – К. – 250 с.
3. Врубель Михаил. Альбом / Михаил Врубель. – Л.: «Аврора», 1989. – 262 с.
4. Навчальні програми. Література для 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/>.
5. Хейзинга И. Осень Средневековья / И. Хейзинга. – М., 1988. – 300 с.

УДК 37.015.31:7]:37.016:821(100)(045)

Попович А.М.

студентка 2 курсу спеціальність

014 Середня освіта (Мова і література (англійська)),

Мукачівський державний університет

Розман І.І.

кандидат педагогічних наук, доцент,

Мукачівський державний університет

ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ НА УРОКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

У статті розглянуто питання художньо-естетичного розвитку учнів на уроках зарубіжної літератури. Продемонстровано певну специфіку в сприйнятті школярами молодших класів текстів зарубіжної літератури. Зосереджена увага на художньому відображенні дійсності в свідомості і почуттях людини.

Ключові слова: моральне виховання, розвиток здібностей, естетична культура.

The article deals with the issues of artistic and aesthetic development of students in foreign literature lessons. Certain specifics in the perception of texts of

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>